

Aan mevrouw van der Wal-Zeggelink, minister van Natuur en Stikstof.

Zeer geachte mevrouw,

Met dit bericht wend ik mij tot u, omdat ik gebruik maak van de mogelijkheid om te reageren in het kader van de internetconsultatie betreffende de ontwerpregeling betreffende het komend seizoen niet openen van de jacht op konijnen (landelijk) en hazen (in Groningen, Limburg en Utrecht).

Mijn reactie die overigens ook de reactie is van de 2 jachtcombinaties waar ik lid van ben, is als volgt:

Ik beperk mij in mijn reactie uitsluitend tot de hazen. Ik ben melkveehouder jager en weidevogelbeschermer in Benschop in de regio Lopikerwaard provincie Utrecht, waar het haas zeer rijk voorkomt.

Laat het op voorhand duidelijk zijn dat ik het niet eens ben met het voornemen om de jacht op hazen in de provincie Groningen, Limburg en Utrecht dit najaar niet te openen. Ik herken totaal niet dat het slecht gaat met de stand van het haas, sterker nog de hazenstand floreert. Ik zie dagelijks de hazen op het boerenerf in de (moes)tuin langs wegen en vooral in de weilanden soms tot wel tien bij elkaar, ik zie al jaren een toenemend aantal. Zelfs komt er af en toe één in de koeienstal kijken, ik zie ze elke dag in grote getalen. Ook het eigendomsrecht het jachtrecht mag niet op lichtzinnig wijze en onder onjuiste argumenten worden afgenomen.

Motivaties en zienswijzen.

Allereerst bevreemdt het mij dat u in de toelichting 2.2 bij het voorstel aangeeft dat het bekend is dat de jacht zeer weinig invloed blijkt te hebben op de populatie-omvang van het haas. U verwijst in dit kader ook naar het betreffende WEnR rapport, er wordt zelfs gemeld dat de invloed van de jagers op de grootte van de hazenpopulatie juist positief is. Dit komt omdat jagers samen met boeren werken aan biotoop-verbetering, die gunstig is voor de instandhouding van het haas. Verder leveren de jagers veel inspanning in het kader van het indammen van het aantal predatoren dat het gemunt heeft op vooral jonge hazen. Ik denk hierbij aan de vos, de verwilderde kat en kraaien. Deze inspanning op predatoren werkt ook gunstig uit op weidevogels.

In het kort samengevat. U bent voornemens een maatregel te nemen en stelt in de toelichting dat de maatregel overbodig is en feitelijk contraproductief is.

Het lijkt me daarom reëel om in dit kader de maatregel niet uit te voeren.

Ik maak er om die reden bezwaar tegen.

Verder heb ik een aantal opmerkingen over het volgende.

Ik ben me er van bewust dat u er bij uw aantreden als minister geconfronteerd bent met een door de tweede kamer aangenomen motie van de Partij van de Dieren waarin aangegeven wordt dat het haas en het konijn op de zgn. rode lijst van Zoogdieren geplaatst zouden moeten worden.

De reden hiervoor zou zijn dat het hazen en konijnen bestand in Nederland vanaf 1950 tot heden met 60% zou zijn afgenomen.

Tegen deze conclusie is door vele ter zake deskundigen bezwaar aangetekend met name ook omdat de tellingen in 1950 onbetrouwbaar zijn en zeker niet vergelijkbaar zijn met de tellingen van tegenwoordig.

U heeft daarom terecht besloten om door het Wageningen Environmental Research instituut (WEnR) een onderzoek te laten doen naar de werkelijke staat van instandhouding van het haas en het konijn.

Zoals eerder gemeld beperk ik mij in mijn reactie op het gepubliceerde onderzoek tot het haas.

Er staan in het rapport van het WEnR een aantal opvallende zaken.

In tabel S-2 op bladzijde 8, waar een samenvatting van de eindconclusie is weergegeven, wordt vermeld dat zowel het verspreidingsgebied als het leefgebied van het haas een gunstige staat vertonen. Hierbij kan aangetekend worden dat de gunstige staat in de boordeling de hoogst haalbare staat is.

Deze conclusie is feitelijk strijdig met de algemeen heersende gedachte dat het huidige landbouwareaal met monoculturen en weinig diversiteit niet gunstig zou zijn voor het leefgebied van het haas en dus ook slecht zou zijn voor de staat van instandhouding van de hazenstand, maar dat blijkt dus mee te vallen.

Over het toekomstperspectief kan op basis van het uitgevoerde onderzoek kennelijk geen uitspraak gedaan worden. Waarvan akte.

Ten aanzien van de conclusie dat de staat van de populatie zeer ongunstig zou zijn, plaats ik vraagtekens.

Om dit te onderbouwen plaats ik hierbij een aantal opmerkingen die in het rapport zijn weergegeven.

Feitelijk worden in het rapport onderling strijdige conclusies weergegeven.

Ik lees op bladzijde 17:

Op basis van de laatst beschikbare trendgegevens (2020) is af te leiden dat de hazenpopulatie sinds 1997 gemiddeld met 1,2% per jaar daalt.

Hierbij wordt gemeld dat hier sprake is van een matige afname.

Over de periode vanaf 2009 zou de afname 1,4% zijn.

Hierbij wordt geen uitspraak gedaan over de aard van de afname, maar bij verschil van 0,2%-punt lijkt de conclusie dat ook deze afname matig is, gerechtvaardigd.

En verder.

Door middel van een aantal ingewikkelde berekeningen worden criteria vast gesteld waaraan de hazen populatie zo moeten voldoen.

Dit leidt tot het vaststellen van een Favourable Reference Population (FRP), wat vertaald kan worden in een gezond gewenst aantal hazen op een bepaalde oppervlakte. Uiteindelijk komt er na veel ingewikkeld rekenwerk uit dat het minimaal acceptabele hazenbestand 15 hazen per km² zou moeten zijn. Een getal waarmee gerekend kan worden.

Daarbij wordt ook nog aangegeven dat er niet meer dan 40 hazen per km² zouden moeten voorkomen. Waarop deze mening gebaseerd is wordt niet weergegeven. Het is ook feitelijk een vreemde constatering, omdat het haas immers in het algemeen zo weinig schadelijk is dat een beperking van dit aantal niet noodzakelijk is.

Op basis van adequate tellingen zou bepaald kunnen worden of deze aantallen van tenminste 15 per km² of bij voorkeur meer landelijk of per regio gehaald worden.

In hoofdstuk 4.5.2 op bladzijde 18 wordt vermeld dat er geen exacte populatie aantallen beschikbaar zijn.

Kennelijk zijn de in het stuk genoemde gevalideerde tellingen door vogeltellers ook niet geschikt zijn om te gebruiken voor conclusies.

Er wordt in de berekeningen gebruik gemaakt van trends in de verspreidingsgebieden, maar dat lijkt mij een zeer vage basis om conclusies op te bouwen.

Ik merk hierbij op dat er in meerdere regio's wel degelijk aantallen bekend zijn op basis van de tellingen in opdracht van FBE's, de instanties die in het leven geroepen zijn om door middel van tellingen en beheerbeleid de fauna te onderzoeken en beheren.

Deze tellingen zijn door WBE's en jagers te goeder trouw gedaan en geven volgens mij een beter beeld van de stand van zaken met betrekking tot de hazenstand dan de trendberekeningen.

Helaas worden de tellingen door jagers op blz. 17 op ongefundeerde wijze gedegradeerd tot onbetrouwbaar met een grote kans op ongewenste overschatting van de aantallen. Uit eigen ervaring kan ik u vertellen dat deze tellingen door o.a. jagers zeer nauwkeurig zijn en ik wil mij daar ook zeker in de toekomst voor in blijven zetten.

Er zijn met behulp van een algoritme berekeningen uitgevoerd op grond van de genoemde verspreiding en andere criteria die door de WEnR- wetenschappers verzameld zijn. Uit deze berekeningen worden conclusies getrokken die door iemand die werkelijk dagelijks op zijn laarzen door de polder loopt niet herkend worden.

Tot zover mijn opmerkingen betreffende de methode van onderzoek.

Ik vervolg nu met een in mijn ogen belangrijke opmerking over hoofdstuk 5, de samenvatting. Daar wordt in paragraaf 5.1.2. (Populatie) gemeld dat de populatie afname van 1.2% per jaar is en dat de huidige populatie kleiner is dan de FRP. Dit leidt tot de conclusie dat de Staat van Instandhouding (SVI) zeer ongunstig is.

Dat verbaast mij en ik vind die conclusie ook onacceptabel en wel om de volgende reden.

Zoals ik hierboven beschreef wordt in dit rapport op bladzijde 17 gemeld dat er weliswaar sprake lijkt te zijn van een populatie daling van rond de 1.2%, maar dat dit een matige afname betreft die op die grond kennelijk niet als ernstig wordt aangeduid.

Ten aanzien van het feit dat de populatie kleiner is dan FRP heb ik geen enkele berekening aangetroffen, Wellicht is deze conclusie gebaseerd op het gebruikte algoritme.

Maar ook bij de beschrijving van het algoritme zie ik geen getallen staan die duiden op te lage stand.

Feitelijk is de meest belangrijke conclusie in dit rapport dat er geen goede cijfers beschikbaar zijn om de voorgestelde vergaande maatregel af te kondigen.

De vergaande maatregel is in dit kader dus het niet openen van de jacht op hazen in de provincies Groningen, Limburg en Utrecht.

In het stuk wordt aangegeven dat de vastgestelde aantallen in Groningen en Limburg zodanig zijn dat niet openen van de hazenjacht gerechtvaardigd is.

Over de provincie Utrecht wordt niet gesproken, maar deze wordt zonder nadere motivatie toegevoegd.

Het is in jagers- en ook in natuurvorscherskringen alom bekend dat in de Lopikerwaard, die in de provincie Utrecht gelegen is, de hazenstand goed is en in feite beter dan ooit. Over andere delen van Utrecht horen we in het onderlinge contact geen negatieve meldingen. De WBE tellingen zijn hiervoor beschikbaar.

Ik eindig mijn reactie met het dringende verzoek om de “niet openen van de jacht maatregel voor hazen” niet af te kondigen, maar zowel de FBE's, de WBE's en andere betrokken partijen op te roepen om op korte termijn in samenwerking te komen met de WEnR tot een adequate wijze van tellen en daar conclusies aan te verbinden die kunnen leiden tot voor iedereen aanvaardbare.

Hoogachtend,

Jan van Beek